

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	S. van Meerkerk	Datum	4 maart 2020
Doorkiesnummer	030 – 28 67202	Ons kenmerk	7311494
E-mail	s.van.meerkerk@utrecht.nl	Onderwerp	Onderzoek behoefte sportcapaciteit
Bijlage(n)	1	Beleidsveld	Sport

Geachte leden van de raad,

Zoals aangekondigd in de collegeinformatiebijeenkomst van 3 oktober en de [brief](#) van 15 oktober 2019 informeren wij u graag over het onderzoek naar de behoefte aan ruimte voor sport. In deze brief geven wij een toelichting op de werkwijze en een overzicht van de conclusies van het onderzoeksbureau. De vertaling van de conclusies naar een investeringsprogramma gebeurt bij de Voorjaarsnota.

Werkwijze onderzoek

Het door het Mulier Instituut uitgevoerde onderzoek richt zich op de formele binnen- en buitensportaccommodaties en zal om de twee jaar geactualiseerd worden. De zwembaden zijn in dit onderzoek buiten beschouwing gelaten, omdat hier recentelijk onderzoek naar gedaan is. Hierover bent u geïnformeerd door middel van een [brief](#) op 18 december 2019.

In de zomer van 2019 is het Mulier Instituut in opdracht van de gemeente gestart met het ophalen en analyseren van de data. En in het najaar heeft de gemeente samen met het Mulier Instituut de uitkomsten gepresenteerd en besproken in 5 sportnetwerken van SportUtrecht (binnensport, voetbal, hockey, tennis en meerdere buitensporten). Voor de netwerken zijn de betreffende verenigingen (incl. studentensportverenigingen), sportraad en Mesa Cosa (studentensport) uitgenodigd. Doel van de bespreking was om eventuele feitelijke onjuistheden te corrigeren, te vragen of verenigingen zich herkennen in de resultaten en in gesprek te gaan over de mogelijke oplossingen. De hoofdlijnen van de bevindingen uit deze sportnetwerken zijn door Mulier weergegeven in het rapport.

Uitkomsten onderzoek

Binnensport

De analyse voor de binnensport is gedaan op basis van een Utrechtse norm voor sporthallen. Het (toekomstig) aantal bewoners is de basis voor het aantal sporthallen dat nodig is. De Utrechtse norm van 1 sporthal op 17.500 inwoners is afgeleid van een landelijke norm die uitgaat van 1 sporthal op 15.000 of 20.000 inwoners. Verder is de bezetting van de binnensportaccommodaties (sporthallen, sportzalen en gymzalen) in beeld gebracht door middel van een analyse van de verhuuroverzichten.

Burgemeester en Wethouders

Datum 4 maart 2020
Ons kenmerk 7311494

Het onderzoek richt zich op de periode tot 2040 en laat zien dat het tekort aan sporthallen na 2030 verder oploopt. De reeds geprogrammeerde 4 sporthallen zijn volgens de berekeningen voldoende tot 2030. Daarna ontstaat volgens de prognoses een extra behoefte aan 2 sporthallen. Het aantal sporthallen is op dit moment volgens de norm voldoende. In het sportnetwerk werd echter duidelijk dat de sportverenigingen zich niet herkennen in die conclusie en aangeven dat er nu al een tekort aan ruimte ervaren wordt op de tijden dat verenigingen de sporthallen gebruiken. Vooral tijdens de piek (avonduren tijdens de wintermaanden) is er een hoge bezetting in de hallen. Deze piekbezetting is ook hoog in vergelijking met een aantal andere gemeenten (benchmark). Verder blijkt uit gegevens van bonden dat de deelname aan binnensporten in Utrecht zich positiever ontwikkeld dan landelijk. Het verschil in wat de norm aangeeft en hoe de verenigingen de capaciteit ervaren geeft aanleiding om de norm nader onder de loep te nemen. Deze verkenning wordt betrokken bij de volgende behoefteberekening.

Daarbij wordt er al in samenwerking met SportUtrecht bekeken of bijvoorbeeld de ruimte die er in de sportzalen nog beter benut kan worden en is de gemeente in gesprek met verenigingen over ondersteuning bij het plaatsen van blaashallen op gemeentelijke sportparken.

Veldsport

De toekomstige capaciteitsbehoefte aan sportvelden is bepaald aan de hand van bevolkingsprognoses en trends in de sport. Voor het onderzoek naar veldsport is gebruik gemaakt van teamaantallen aangeleverd door de sportbonden. Voor het berekenen van de benodigde capaciteit is Mulier uitgegaan van normen voor veldgebruik van sportbonden, met uitzondering van voetbal (wedstrijdcapaciteit) omdat de gemeente Utrecht daar een eigen capaciteitsnorm wedstrijdvelden voor opgesteld heeft. Hierover bent u geïnformeerd door middel van een [brief](#) op 18 juni 2019. De trainingsnorm voetbal van de KNVB bleek echter vanwege de nieuwe Utrechtse capaciteitsnorm voor wedstrijden niet meer bruikbaar. Op dit moment wordt in overleg met SportUtrecht en een aantal verenigingen een Utrechtse norm opgesteld. Een berekening van de behoefte aan trainingsvelden (kunstgras) volgt later dit kwartaal.

Uit het onderzoek blijkt dat de veldsporten in Utrecht zich in vergelijking met de landelijke trend de afgelopen 5 jaar positiever ontwikkelen. Vooral de groei van het aantal hockeyers valt op. Gevolg is een hoge druk op de hockeyvelden. En zelfs na aanleg van de reeds geprogrammeerde uitbreiding van 4 velden loopt het tekort naar verwachting op tot 8 velden in 2040. Maar ook rugby, korfbal en tennis krijgen of hebben al te maken met krapte. Het aantal voetbalvelden (voor wedstrijden) is bij optimaal stedelijke verdeling en optimaal gebruik in het weekend voldoende tot 2025. Het verschil in bezetting zaterdag en zondag is groot en de trend is nog steeds dat er een verschuiving is van de zondag naar de zaterdag waardoor dit verschil nog verder zal oplopen. Op de piekbelasting (zaterdag) ontstaan op termijn wel tekorten. De verenigingen geven aan dat voor een optimale bezetting in de weekenden er ook voldoende trainingscapaciteit (kunstgras) beschikbaar moet komen om doordeweeks te kunnen trainen.

Studentensport

De studentensportverenigingen, de Sportraad en Sportcentrum Olympos zijn betrokken tijdens het onderzoek. Naast de inbreng via de netwerken heeft sportcentrum Olympos nog een schriftelijke reactie op de uitkomsten gegeven. Daarin wordt vooral benadrukt dat vanwege capaciteitsgebrek op het universitair sportcomplex er potentiële leden afgewezen worden. En dat er behoefte is op het USP om meer accommodaties te realiseren dan uit het onderzoek blijkt. De gemeente blijft uiteraard in gesprek met de studentensport om te kijken waar samenwerking kansen biedt. De uitkomsten van het onderliggende onderzoek en een goede stedelijke spreiding van sportvoorzieningen blijven daarvoor wel het uitgangspunt.

Burgemeester en Wethouders

Datum 4 maart 2020
Ons kenmerk 7311494

Vervolg

De uitkomsten van het onderzoek worden gebruikt voor het bijstellen van het meerjarenprogramma sport Groei van de stad. Dit meerjarenprogramma wordt betrokken bij de jaarlijkse weging in het Groeikader bij de Voorjaarsnota.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,